

Στο υψηλότερο επίπεδο μετά τον Ψυχρό Πόλεμο οι στρατιωτικές δαπάνες στην Ευρώπη

Οι στρατιωτικές δαπάνες στην Ευρώπη ξεπέρασαν το 2022 το επίπεδο όπου βρίσκονταν στο τέλος του ψυχρού πολέμου, καταγράφοντας αύξηση άνευ προηγουμένου εδώ και πάνω από τρεις δεκαετίες, καθώς τους έδωσε ώθηση κυρίως η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, σύμφωνα με έκθεση αναφοράς που δίνεται στη δημοσιότητα σήμερα.

Σε όλες τις ηπείρους μαζί, οι στρατιωτικές δαπάνες έφθασαν το 2022 σε νέα κορύφωση, ανήλθαν σε 2,24 τρισεκατομμύρια δολάρια, ή με άλλα λόγια στο 2,2% του παγκόσμιου ΑΕΠ, σύμφωνα με τα δεδομένα που αποκαλύπτει το Διεθνές Ινστιτούτο Έρευνας για την Ειρήνη της Στοκχόλμης (SIPRI).

Πρόκειται, σε πλανητική κλίμακα, για την όγδοη συναπτή χρονιά αύξησης των επενδύσεων στους στρατούς (+3,7%).

«Αυξήθηκαν εξαιτίας του πολέμου στην Ουκρανία, που ώθησε τους ευρωπαϊκούς προϋπολογισμούς προς τα πάνω, όπως επίσης και από τις ανεπίλυτες και αυξανόμενες εντάσεις στην ανατολική Ασία», ανάμεσα στην Κίνα από τη μια και από την άλλη τις ΗΠΑ και τους Ασιάτες συμμάχους τους, εξήγησε στο Γαλλικό Πρακτορείο ο Ναν Τιαν, εκ των συγγραφέων της έκθεσης.

Η γηραιά ήπειρος δαπάνησε, αφού αφαιρεθεί ο πληθωρισμός, 13% μεγαλύτερο ποσό για στρατιωτικές δαπάνες το 2022. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη αύξηση εδώ και πάνω από 30 χρόνια και την επιστροφή τους –σε αποπληθωρισμένα δολάρια– στο επίπεδο των δαπανών του 1989, τη χρονιά που έπεσε το τείχος του Βερολίνου.

Πρόκειται για επίπεδο «που δεν είχαμε δει ποτέ από το τέλος του ψυχρού πολέμου», υπογράμμισε ο κ. Τιαν.

Η Ουκρανία (11n) πρακτικά επταπλασίασε (+640%) τις στρατιωτικές δαπάνες της, που έκαναν άλμα στα 44 δισεκατομμύρια δολάρια, με άλλα λόγια στο ένα τρίτο του ΑΕΠ της. Και αυτό χωρίς να λογαριάζονται οι δωρεές όπλων δισεκατομμυρίων δολαρίων από το εξωτερικό, επισημαίνει το SIPRI.

Οι ρωσικές στρατιωτικές δαπάνες αυξήθηκαν κατά 9,2%, σύμφωνα με τους υπολογισμούς του ινστιτούτου. Η Ρωσία βρέθηκε έτσι από την πέμπτη στην τρίτη θέση.

Αλλά «ακόμη κι αν αφαιρέσουμε τα δύο κράτη που ενεπλάκησαν σε πόλεμο, οι δαπάνες στην Ευρώπη αυξήθηκαν πολύ», επισήμανε ο κ. Τιαν.

Οι ευρωπαϊκές στρατιωτικές δαπάνες, που έφθασαν τα 480 δισεκ. δολάρια το 2022, είχαν ήδη αυξηθεί κατά το ένα τρίτο και πλέον σε δέκα χρόνια και η τάση αναμένεται να συνεχιστεί την επόμενη δεκαετία.

Μπορεί «δυστυχώς» να αυξάνονται με ρυθμό παρόμοιο του 2022 για χρόνια,

Μόνες τους, οι ΗΠΑ αντιπροσώπευαν το 39% των παγκόσμιων στρατιωτικών δαπανών το 2022. Μαζί με την Κίνα, που κατατάσσεται πλέον δεύτερη (13%), έκαναν πάνω από τις μισές από τις στρατιωτικές δαπάνες στην υφήλιο πέρυσι.

σύμφωνα με τον ερευνητή του SIPRI.

Μετά τη μεγάλη μείωσή τους τα χρόνια του 1990, οι παγκόσμιες στρατιωτικές δαπάνες ξανάρχισαν να αυξάνονται από τα χρόνια του 2000.

Αρχικά λόγω των μεγάλων επενδύσεων της Κίνας στον στρατό της, κατόπιν εξαιτίας της αναζωπύρωσης των εντάσεων με τη Ρωσία, έπειτα από την προσάρτηση της Κριμαίας το 2014.

Μόνες τους, οι ΗΠΑ αντιπροσώπευαν το 39% των παγκόσμιων στρατιωτικών δαπανών το 2022. Μαζί με την Κίνα, που κατατάσσεται πλέον δεύτερη (13%), έκαναν πάνω από τις μισές από τις στρατιωτικές δαπάνες στην υφήλιο πέρυσι.

Οι χώρες που ακολουθούν, η Ρωσία (3,9%), η Ινδία (3,6%) και η Σαουδική Αραβία (3,3%), βρίσκονται σε μεγάλη απόσταση.

«Η Κίνα επενδύσει μαζικά στις ναυτικές της δυνάμεις, για αυξήσει την εμβέλειά της προς την Ταϊβάν προφανώς και πέρα από τη Νότια Σινική Θάλασσα», σημείωσε ο κ. Τιαν.

Η Ιαπωνία, καθώς και η Ινδονησία, η Μαλαισία, το Βιετνάμ και, πιο μακριά, η Αυστραλία αποπειρώνται να ακολουθήσουν την τάση.

Η Βρετανία είναι η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα στον κατάλογο, στην 6η θέση (3,1% των παγκόσμιων δαπανών),

μπροστά από τη Γερμανία (2,5%) και τη Γαλλία (2,4%) – οι αριθμοί αυτοί συμπεριλαμβάνουν τις δωρεές τους στην Ουκρανία.

Η Βρετανία, ο δεύτερος κυριότερος δωρητής πίσω από τις ΗΠΑ, «δαπανά παραδοσιακά περισσότερα από τη Γερμανία και τη Γαλλία και επίσης έδωσε περισσότερα (όπλα στην Ουκρανία) από ό,τι η Γερμανία και η Γαλλία», τόνισε ο κ. Τιαν, παραμένοντας στην πρώτη θέση στην Ευρώπη ως προς τις στρατιωτικές δαπάνες. Εξάλλου χώρες όπως η Πολωνία, η Ολλανδία και η Σουηδία είναι ανάμεσα σε αυτές που αύξησαν περισσότερο τις στρατιωτικές τους δαπάνες την τελευταία δεκαετία.

Σύγχρονα οπλικά συστήματα, που είναι εξαιρετικά δαπανηρά, όπως το αμερικανικό μαχητικό F-35, εξηγούν εν μέρει κάποιες αλματώδεις αυξήσεις δαπανών, όπως αυτές της Φινλανδίας, που αγόρασε πέρυσι 64 αεροσκάφη.

Τον περασμένο μήνα, άλλη έκθεση του SIPRI αποκάλυψε ότι οι εισαγωγές όπλων στην Ευρώπη σχεδόν διπλασιάστηκαν (+93%) το 2022, κυρίως λόγω των μαζικών παραδόσεων στην Ουκρανία, η οποία μετατράπηκε στον τρίτο κυριότερο προορισμό στρατιωτικών εξοπλισμών στον κόσμο.